Landsbygdens skolor kan bli fler

Skolorna på Gotland måste få bästa möjliga förutsättningar för att ge god undervisning till samtliga elever.

En gedigen rapport om den gotländska skolan presenterade hösten 2020 både problem och lösningar. Men en ohelig 'skolmajoritet' förkastade utredningen, man visste bättre än professionen. Det som förvånar är att skolmajoriteten inte erkände de problem som utredningen pekade på, och då inte heller läste de olika förslag till lösningar som presenterades.

Den gotländska skolans stora problem är den framtida kompetensförsörjningen. Kompetensbrist drabbar barnen, som inte får den chans de borde. Samtidigt som förra debatten rasade, gjordes utvärderingar som visade att en av de mest populära småskolorna misslyckats med att lära barnen läsa. Nära hälften av den skolans treor kunde inte läsa ordentligt. Popularitet kompenserar inte för obehöriga lärare eller andra brister i själva undervisningen. Turligt nog upptäcktes det innan det var försent för de barnen, men sena insatser både kostar och kostar på för de inblandade.

Kompetensförsörjningen är den stora utmaningen. Att stänga skolor är en möjlig lösning, men utredningen visade också på en annan lösning: I kapitel 6 stod det att 'Samarbete mellan förskola och grundskola (främst förskoleklass till år tre med tillhörande fritidshem) måste beaktas, genomlysas och möjligen utvecklas för att eventuellt på detta sätt kunna skapa, på alla sätt, bärkraftiga enheter.'

Vi läste detta, och som enda parti skapade vi en politik som gör att landsbygdsskolorna kan utvecklas, och rent av bli fler.

Vårt program för den gotländska skolan lyfter fram vikten av tidiga insatser, och de tidiga skolårens stora betydelse. Tidiga insatser är bättre och billigare än motsatsen, därför fokuserar vi på att skolan redan från början ska ge bästa möjliga stöd till varje barn. Samarbetet mellan förskola och lågstadium måste bli mycket bättre. Lågstadiet börjar snart redan i femårsåldern för många barn. Därför behöver lågstadiets utbildning komma mycket närmare förskolans utvecklande pedagogik, med observationer på motorik, socialisering och språkutveckling.

I våra förslag för de minsta landsbygdsskolorna syns detta särskilt tydligt. Vi vill där samorganisera förskola och lågstadium. Förslaget ger mikroskolorna en chans till stabil ekonomi. Gemensamma stödresurser ger förutsättningar för både pedagogiskt och ekonomiskt hållbara skolor. Alla skolor – även landsbygdernas – ska därför ha heltidsrektor och minst en heltids specialpedagog. Det är viktigt att de som ska stötta lärarna finns tillhands hela tiden.

Detta kostar förvisso också pengar, men långt mycket mindre än att bevara gårdagens skolorganisation. För, som skolutredningen skrev, det gäller att skapa 'på alla sätt bärkraftiga enheter'. Liberalerna Gotland såg detta, vi hoppas fler kommer att göra det i tid.

Länk till Liberalerna Gotlands skolmotion mars 2021 (pdf)

Utdrag ur rapporten 'Rapport – Socialpolitik för Barn och unga' (pdf)